

*Задорожний Костянтин,
старший викладач кафедри вогневої та
спеціальної підготовки, підполковник
Київський інститут Національної гвардії України*

*Стригун Данііл,
курсант курсу № 1 факультету
службово-бойової діяльності, солдат,
Київський інститут Національної гвардії України*

РОЛЬ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ БОЄЗДАТНОСТІ ПІДРОЗДІЛУ

В умовах сучасних збройних конфліктів, де вирішальне значення мають швидкість реакції, точність ураження та ефективність вогневого впливу, вогнева підготовка набуває особливої актуальності. Боєздатність підрозділу, його здатність успішно виконувати поставлені завдання, безпосередньо залежить від рівня навченості особового складу в ефективному застосуванні зброї.

Актуальність цієї теми зумовлена кількома ключовими факторами. По-перше, постійним ускладненням характеру бойових дій, зростанням динаміки та інтенсивності вогневих зіткнень. По-друге, появою нових видів озброєння та необхідністю їх швидкого освоєння. По-третє, зростаючими вимогами до збереження життя особового складу та мінімізації супутніх втрат серед цивільного населення.

У зв'язку з цим, дослідження ролі вогневої підготовки у забезпеченні боєздатності підрозділу є важливою науково-практичною задачею. Її вирішення дозволить розробити та впровадити більш ефективні методики навчання, оптимізувати програми підготовки та підвищити готовність особового складу до успішного виконання бойових завдань.

Вогнева підготовка є комплексною системою заходів, спрямованих на формування та вдосконалення у військовослужбовців (або співробітників правоохоронних органів) навичок ефективного застосування зброї для виконання бойових завдань. Її роль у забезпеченні боєздатності підрозділу є багатогранною. Вогнева підготовка забезпечує формування у особового складу необхідних знань, умінь та навичок для ведення влучного вогню з різних видів зброї в різноманітних умовах обстановки. Це включає в себе вивчення матеріальної частини зброї, правил її експлуатації та обслуговування, оволодіння прийомами та правилами стрільби, розвиток навичок спостереження за полем бою, виявлення цілей та прийняття рішення на їх ураження, а також формування психологічної готовності до ведення вогню в умовах бойового стресу. Якісна вогнева підготовка значно підвищує ефективність вогневого ураження противника. Це досягається за рахунок збільшення ймовірності ураження цілі першим пострілом, підвищення скорострільності та влучності вогню, зменшення витрати боєприпасів на виконання вогневого завдання та забезпечення злагодженості дій вогневих засобів підрозділу. Добре підготовлений у вогневному

відношенні підрозділ має більшу тактичну гнучкість. Він здатний швидко змінювати вогневі позиції, ефективно вести вогонь з різних положень та в різних умовах місцевості, підтримувати маневр своїх підрозділів вогнем, а також самостійно вирішувати вогневі завдання при раптових змінах обстановки. Впевненість у своїх вогневих можливостях позитивно впливає на морально-психологічний стан особового складу. Це проявляється у підвищенні рішучості та ініціативності при виконанні бойових завдань, зменшенні страху перед вогневим контактом з противником, а також зростанні здатності до самоконтролю та збереження боєздатності в умовах стресу. Якісна вогнева підготовка сприяє зниженню втрат серед особового складу. Це відбувається за рахунок зменшення тривалості вогневого контакту з противником, підвищення здатності особового складу до маскуванню та захисту від вогню противника, а також зменшення помилкових втрат. Сучасні збройні конфлікти характеризуються високою динамікою, широким застосуванням високоточної зброї та інформаційних технологій. Вогнева підготовка повинна враховувати ці особливості та включати навчання веденню вогню в умовах радіоелектронної боротьби, підготовку до дій в умовах застосування противником зброї масового ураження, розвиток навичок використання сучасних приладів спостереження та прицілювання, а також моделювання бойових ситуацій, максимально наближених до реальних. Таким чином, вогнева підготовка є найважливішим елементом бойової підготовки підрозділу, який безпосередньо впливає на його здатність успішно виконувати поставлені завдання. Ефективна система вогневої підготовки є запорукою високої боєздатності підрозділу, його готовності до ведення бойових дій в сучасних умовах та збереження життя особового складу.

Проведене дослідження підтвердило ключову роль вогневої підготовки у забезпеченні боєздатності підрозділу в умовах сучасних збройних конфліктів. Аналіз теоретичних та практичних аспектів вогневої підготовки дозволив визначити її вплив на формування бойових навичок особового складу, підвищення ефективності вогневого ураження противника, забезпечення тактичної гнучкості підрозділу, підвищення морально-психологічної стійкості військовослужбовців та збереження їхнього життя.

Встановлено, що якісна вогнева підготовка є не лише засобом навчання стрільбі, але й важливим чинником психологічної підготовки, формування впевненості у своїх силах та здатності ефективно діяти в умовах бойового стресу.

Результати дослідження показали, що сучасні виклики, такі як зростання динаміки та інтенсивності бойових дій, поява нових видів озброєння та необхідність мінімізації втрат серед цивільного населення, вимагають постійного вдосконалення системи вогневої підготовки.

Розроблені рекомендації щодо впровадження більш ефективних методик навчання та оптимізації програм підготовки можуть сприяти підвищенню готовності особового складу до успішного виконання бойових завдань та забезпеченню високого рівня боєздатності підрозділів.

Подальші дослідження можуть бути спрямовані на вивчення впливу новітніх технологій (наприклад, віртуальної реальності, тренажерних

комплексів) на ефективність вогневої підготовки, а також на розробку індивідуалізованих програм підготовки з урахуванням психологічних особливостей військовослужбовців.

*Задорожний Костянтин,
старший викладач
кафедри вогневої та спеціальної підготовки,
Київський інститут Національної гвардії України,
підполковник*

*Шелудько Іван,
курсант курсу № 1 факультету
службово-бойової діяльності,
Київський інститут Національної гвардії України*

ІНТЕГРАЦІЯ СМАРТ-ТЕХНОЛОГІЙ У СТРІЛЕЦЬКУ ЗБРОЮ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ТОЧНОСТІ ТА БЕЗПЕКИ

Сучасний розвиток систем озброєння для забезпечення державної безпеки вимагає використання передових технологічних рішень. Одним із таких напрямів є впровадження смарт-технологій у стрілецьку зброю, що включає автоматизовані прицільні системи, сенсорні модулі та аналітичні комплекси. Ці інновації спрямовані на підвищення точності стрільби, зниження ризиків експлуатації та оптимізацію підготовки особового складу. У роботі аналізуються функціональні можливості смарт-технологій, їхній вплив на ефективність бойових операцій і перспективи розвитку в контексті національної безпеки.

Функціонування традиційної стрілецької зброї значною мірою залежить від професійних навичок стрільця, що підвищує вплив суб'єктивних чинників на результати стрільби. Механічні приціли не дозволяють оперативно враховувати змінні параметри середовища, такі як погодні умови чи дистанція до цілі, що знижує ймовірність влучного пострілу. Крім того, відсутність механізмів контролю технічного стану зброї може призводити до непередбачених відмов, створюючи загрозу для безпеки оператора та підрозділу.

Технологічні інновації у стрілецькій зброї:

1. Інтелектуальні прицільні системи: Такі комплекси оснащені обчислювальними модулями, які в реальному часі обробляють дані про зовнішні умови (вітер, відстань, температура) і пропонують оптимальну траєкторію пострілу. Вони можуть інтегрувати функції нічного бачення або тепловізії для роботи в умовах обмеженої видимості.

2. Сенсорні модулі: Вбудовані датчики фіксують критичні параметри, зокрема кількість виконаних пострілів, рівень нагрівання ствола чи силу віддачі. Ці дані дозволяють оцінити стан зброї та виявити потенційні несправності.

3. Аналітичні системи для стрільби: Спеціалізоване програмне забезпечення збирає інформацію про техніку стрільця (положення тіла, ритм дихання, стабільність прицілу) і формує рекомендації для її вдосконалення. Дані передаються через захищені канали зв'язку на зовнішні пристрої для аналізу інструкторами.